

MOBBEJUVVOJITGO, UNNA AMYŠ?

BLE DU MOBBET, LILLE AMY? INA VEDDE FJÆRESTAD • SÁMEGILLII: INGER MARIE OSKAL

Buot lei nu somá vuosttaš skuvlabeaivvi.
Lei nu gelddolaš, ovttá lávkki lagabui ollesolbmo eallima.
Čurvo min namaid, ovttaid mielde.
Rámis váhnemat čužžo doppe ja čuvvo mielde.
Gos don ledjet dalle, unna Amyš?
Vahkku maŋnel bođii ođđa nieiddaš, mii eat báljo oaidnán su.
Mii galgaimet leat siivot suinna, sus eai lean váhnemat.
Lea beare maŋnit álgit vahkku maŋnel go earát, it dalle goit
gávna ustibiid.
Maid don hommejit, unna Amyš?

Jagit golle, ja mii gievrruimet. Don geahnohuvvet.
Mii šattaimet ustibažžan geat vácciimet skuvlii fárrolaga, ja
leimmet guhtet guimmiideamet luhtte maŋnel skuvlla.
Don vázzet álo maŋemusas.
Dovdet go iežan akton, unna Amyš?

Muittán riegádanbeaivedoaluid njealját luohkás.
Buohkat ledje bovdejuvvon, don maid.
Mii leimmet čijadan čábbámus čuvllaiguin, ja fertiimet reaškit go
oinniimet du čuvlla.
Mii boraimet gáhkuid ja boagusteimmet. Don moddjájit. Várra.
Ovdal go loahpaheimmet, áigguimet mii stoahkat somás stohkosa.
Mun dat fuomášin. Ja mii válljiimet du.
Mii njoaraimet du vuovttaide sohkkareaddjás cola.
Mii boagusteimmet. Don čirrot.
Golge go dus gatnjalat, unna Amyš?

Don it lean nu jierbmái, ja ledje muhtin sivat.
Juovllat bohte ja juovllat manne. Muhto álggos galggai mis leat
juovlačájálmas skuvllas.
Jovsset, Márjá ja Jesus. Don ledjet Jesus-mánná kruppás.
Mun ledjen Márjá.
Mii civccuimet ja gaccodeimmet du. Vel čájálmasa vuolde nai
givssideimmet du. Don ledje Jesus-mánná, vigihis unnoraš.
Maid dalle jurddašit, unna Amyš?

Muittán ovtta beaivvi. Galggaimet váldit mielde dološ bearaš-
dávvara ja mitalit luohkkái dan birra.
Mus ledje ádjá muorraskuovat. Dus lei čáppa dohkká.
Dat lei porsliidna-dohkká mas ledje gollevuovttat ja silkečuvla. Dat
lei leamaš du máttaráhku.
Dat lei liiggás fiinnis. Mii válddiimet dan, cuvkiimet oaivvi, ja
bunjodeimmet láddos. Mii gaikkodeimmet biktasiid ja čuohpaimet
vuovttaid. Mii billisteimmet dan visot, mii billisteimmet oasi dus.
Sáhtát go ándagassii addit, Unna Amyš?

Nuoraidskuvla. Mii oaččuimet ođđa ustibiid, muhto don ledjet doppe dego suoivvan.

Mii nihtiimet du. Skuvlageainnu alde čievččaimet du.

Muhtin juovllaide ledjet don ožžon ođđa peanna.

Dan válden mun.

Mus lea dat ain, das lei buorre kvalitehta, ja čállá ain.

Mainna don čálát, unna Amyš?

Muittán okte čihččet luohkás.

Muhtimat suoládedje mu jáhka. Mun oidnen geat dat leigga, guokte bártnáža.

Mun čirron, dat lei ođas ja hui divrras.

Vázzen guhkesfeaskára mielde, diibmu lei juo álgán, ja čirron.

Nuppe geahčen feaskára ledjet don. Mun čirron garrasit.

Don bohtet mu lusa ja jerret várrogasat mii mus lea.

Mun čieru čalmmiid mitalin.

Don jeđđejit mu jaskadit. Mun čirron du guoira ratti vuostá.

Manne ledjet nu siivui, unna Amyš?

Moai manaime sisa nuppi diibmui, don veahá maŋjel go mun, go mun in háliidan ahte earát jáhkket ahte moai bohte fárrolaga.

Skuvlabeaivvi loahpas mii válddiimet du.

Buot du buori ledjen vajálduhtán.

Mii gaccuimet du. Mun vel sivahallen du,

ahte leat mu jáhka váldán.

Ja de válden du jáhka, dat ii lean nu fiinnis go mu, muhto lei OK.

Gollot go dalle, unna Amyš?

Mis lei mobbema birra skuvllas. Lei go dat gal dárbbášlaš?
Luohkká han lei nu buorre. Buorre biras, ja mobben goit ii leat.
Mis ledje geahččaleamit, don fertejit veahkehit min.
Mii ráhkadeimmet lihpuid maidda don
galget vástádusaid čállit, muđui ...
Don dahket nu go siđaimet, dego álo muđui.
De bođii oahpaheaddji. Don gávnnahallet. Dušše don. It don
jietnadan maidege, ja ránggáštussan lei heajumus árvosátni, man
mii livččiimet ánsásán oažžut.
Ledje olu diekkárat, mii eat goassege gávnnahallan, don váldet
min ránggáštusa.
Muittát go dalle go ledjet Jesus-mánna, unna Amyš?

Muhtin oahpaheaddji gávnnai du. Dolvo buohccivissui.
Luohkká fertii čállit reivve dutnje, dohko gos veallájit.
Okta min luohkkálaččain lei jámálgan olggos muohttat sisa!
Ja mii han leimmet buorit ustibat, ja danne diehtelasat sáddiimet
koartta ja konfeavttaid.
Muhto maid jurddašit dalle, go oidnet nihttimiid čihkkojuvvon
čáppa sániid duohkái, ja ahte buoremus njálggabihtát eai lean
mielde?
Maid dalle jurddašit, unna Amyš?

Don bohtet fas skuvlii, jaskadeabbon go ovdal. Eambo balus go
ovdal?
Mii válddiimet du skuvlagirjjiid, don barget álo bihtáid, ja dál eat
dárbbášan mii šat.
Du árvosánit várra hedjonedje.
Maid dasa dadje ruovttus, unna Amyš?

Šattai geassi, luohkká vulggii mearragáddái.

Don ledjet nu unni ja cirvvás iežat alit vuojudanbiktasiin.

Mii vuojadeimmet ja stoagaimet spáppain dan liegga čázis. De mii falleheimmet du. Fas.

Mii dagaimet dan suohtasa dihte, go don ledjet nu beare ráfálaš oaidnit, doppe gos vuojadit.

Mii dolliimet du, ja doalaimet du oaivvi čázevuollái.

Don gosset ja njillet čázi.

Don meanahuvvet čáhcái ja mii gesiimet du vuovttaid duohken gáddái. Oahpaheaddji nagodii ealáskahttit du fas, headjuriebu, gii ledjet stirdon čáhcái, it ge šat nagodan vuodjat.

Niegadit go, unna Amyš?

Šattai geasseluopmu. Mii illodalaimet.

Du mii vajálduhtiimet dieid iluid siste. Don várra ledjet maid ilus dalle? Illodallet go mii illodalaimet.

Geasseluomus earránedje min geainnut,
ja geasseluomu ilut ledje vuordime.

Lei go dus somá, unna Amyš?

Skuvla fas álggii. Don ledjet vel guoiraseabbo, ja šoavkadeabbo.

Skuvlajagi álggu rájes ledje dus sáhppes dielkkut, mii cápmiimet du vuosttaš skuvlabeaivvi juo.

Sullii okte vahkus dagaimet dan.

Don olgguštuvvojit, dus eai lean goassege ustibat.

Mii suoládeimmet dus dinggaid, buot maid háliideimmet válddiimet mii.

Movt lei dus dalle, unna Amyš?

Gitta miessemánu rádjái.

Mii bođiimet skuvlii. Don it oidnon.

Oahpaheaddji lei šoavkat, rektor bođii luohkkálatnjii.

– Amy heavahii iežas mannan ija.

Buohkat jaskkodedje, oamedovdu čáhpodii.

Olgun lei čáppa giđđabeaivi, fargga geassi.

Don välljejit jápmit čáppa beaivvi.

BARGOBIHTÁT

- Mitalus lea čállon diktahámis ja heive bures jitnositlohkamii. Válljehekset guokte, golbma oahppi geat juogadit vearssaid gaskaneaset ja hárjehallet lohkat vearssaid jitnosit. Gáibáduš berre maid ahte sii máhttet lohkat njuovžilit, heivehit lohkanleavttu, allodaga ja rumašgiela dovdduid mielde. Dás lea sáhka njálmmálaš ovdanbuktimis ja man stuorra fápmu lea ovdanbuktinvugiin.
- Ságastallet dasto divtta sisdoalus.
Makkár dovddut badjánit dis?
Makkár mobbenvugiid oaidnit dás?
Makkár váikkuhusat ledje mobbemis?
Don galggat aktiivvalaččat guldalit earáid oaiviliid, reflekšuvnna ja ákkaid ja daid ala hukset iežat ovdanbuktima.
- Čállet vearssaid čábbát gieđain ja illustrejekket divtta ivnniiguin.